

Sygn. akt V CSK 214/20

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej "L." w Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 lutego 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A. B. na rzecz [...] Spółdzielni Mieszkaniowej "L." w Z. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód A. B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), oddalającego apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w G. w sprawie o zapłatę toczącej się przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej "L." w Z..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący zawarł wywód, w którym przedstawił alternatywną względem stanowiska Sądu drugiej instancji koncepcję wykładni umowy łączącej powoda z pozwaną. Zdaniem powoda, wadliwe rozumienie umowy przez Sąd przełożyło się na wyniki oceny, czy skarżący rażąco naruszył postanowienia umowy, a w konsekwencji - czy zasadne było jej wypowiedzenie przez pozwaną. Przedstawione przez powoda racje nie świadczą jednak o oczywistej zasadności wniesionej przez niego skargi kasacyjnej i to z dwóch niezależnych przyczyn.

Po pierwsze, argumentacja skarżącego nie pozwala na uznanie, że oczywiście błędna była dokonana przez Sąd drugiej instancji kwalifikacja wspomnianego kontraktu jako umowy mieszanej, w której dominują elementy umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Stanowisko Sądu w spójny i logiczny sposób wyjaśnia istotę zamierzeń towarzyszących nawiązaniu stosunku prawnego oraz celu, który miał być realizowany dzięki spełnianiu świadczeń w ramach wiążącego kontrahentów zobowiązania. Zestawienie tej koncepcji wykładni umowy z jej rozumieniem przedstawionym przez powoda nie przemawia za wnioskiem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Powód, forsując stanowisko o zatomizowaniu („rozcłunkowaniu”) poszczególnych obowiązków, jako dotyczących „wielu mniejszych umów o dzieło”, pomija - w odróżnieniu od zapytywania Sądu drugiej instancji - całościowy ogląd, a w konsekwencji także istotę powstałego zobowiązania.

Nie przekonuje również powołanie się skarżącego na argument o rzeczywistym, ekonomicznym zainteresowaniu stron osiągnięciem określonych skutków, co miałyby rzekomo przemawiać za kwalifikacją umowy jako umowy

mieszanej, lecz pozbawionej przewagi elementów umowy o świadczenie usług. Wszystkie zobowiązania mają na celu osiągnięcie jakiegoś rezultatu, również te, które są uznawane za zobowiązania starannego działania. Dostrzeganie określonego celu, który staje się dla stron zobowiązania impulsem do nawiązania stosunku prawnego, nie determinuje zaliczenia zobowiązania do kategorii zobowiązań rezultatu, a tym samym nie wyklucza uznania umowy, z której zobowiązanie wynika, za umowę podobną do umowy zlecenia.

Po drugie, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawarto przekonującego wyводу, który wykazywałby, że odmienna ocena przedmiotowej umowy miałaby stanowcze i jednoznaczne przełożenie na wynik sprawy. Skarżący wskazał jedynie, że „uznanie umowy za umowę mieszaną, która jednak nie charakteryzuje się przewagą umowy o świadczenie usług prowadzi do znaczących wniosków w zakresie wniesionego przeciwko Spółdzielni powództwa, albowiem wpływa też na to, co strony rozumiały przez rażące naruszenia postanowień Umowy lub przepisów prawa”. Stanowisko to nie zostało jednak rozwinięte w sposób pozwalający na przyjęcie, że inne powinny być wyniki oceny wypowiedzenia umowy przez pozwaną, co z kolei pozwalałoby uznać skargę kasacyjną za oczywiście uzasadnioną.

Zdecydowanie niewystarczające jest poprzestanie przez powoda na prezentacji własnego założenia, że z perspektywy proponowanej przez niego kwalifikacji umowy akty nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania w danej części wywoływałyby konsekwencje dotyczące konkretnie tej „części”, a nie świadczyłyby o rażącym naruszeniu postanowień umowy jako całości. W dysharmonii z ustalonymi okolicznościami sprawy pozostaje również opinia powoda, że nie było podstaw do uznania za „rażące” tych zachowań skarżącego, które Sąd drugiej instancji opisał w motywach zaskarżonego wyroku. Stwierdzenie tego rodzaju oddaje jedynie stanowisko procesowe strony i nie może wpłynąć na uznanie, że w sprawie została zrealizowana przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zwłaszcza po zestawieniu ww. poglądu z odmiennym, spójnym wywodem Sądu Apelacyjnego, poświęconym wyjaśnieniu zrealizowania się przesłanki uprawniającej pozwaną do wypowiedzenia całej umowy.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z 10 § ust. 4 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.